

Aniversări

Prima decadă a lunii mai aduce întotdeauna în întreaga lume un val de emoții generate de comemorări, festivități, în alte timpuri de adevărate parade, cu adânci semnificații legate de ideea de Libertate, fie că este vorba de sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial (1945) sau a proclamării Independenței din 1877. În același timp 10 Mai era dedicată sărbătoririi regalității, iar ceva mai aproape de timpurile și realitățile noastre, ziua de 9 Mai este dedicată Europei, prin aceasta înțelegând, cel puțin teoretic parcursul unui drum care să asigure pacea și prosperitatea Bătrânului Continent. În acest spirit s-a desfășurat și concertul care a avut loc la Sala Radio pe data de 11 mai care a adaptat simbolic programul ținând cont de evenimentele amintite. Astfel, concertul s-a deschis cu *Imnul regal român* a cărui linie melodică (destinată anterior unui alt eveniment de Palat) a fost scrisă de Eduard Hübsch în 1862, iar textul versificat a fost conceput de Vasile Alecsandri. Lucrarea a fost inclusă și de George Enescu în *Poema Română* (1898), iar varianta propusă a fost cea orchestrală, într-o foarte spectaculoasă înveșmântare sonoră. Celelalte două opusuri, *Simfonia concertantă pentru vioară, violă și orchestră KV 364* (320d) scrisă de Mozart în 1779 și *Simfonia Fantastica op.14* scrisă în 1830 de Hector Berlioz, au sugerat eforturile epocii postbelice "pentru eliminarea rivalității seculare dintre cele două state" (Franța și Germania n.n.), în ipostaza lor cultural-istorică. Revenind, *Simfonia Concertantă* s-a bucurat de o interpretare cu adevărat magnifică a doi soliști care se apropie de maturitate, dar a căror performanță artistică este deja binecunoscută. Este vorba despre violonistul Erik Schumann, de origine germano-româno-niponă, multi-laureat la concursuri internaționale de renume, și de binecunoscutul violist Răzvan Popovici, inițiatorul prestigiosului deja Festival SoNoRO. Ambii artiști au o vastă experiență camerală, ceea ce a imprimat execuției o deosebită eleganță, manifestată printr-un sunet foarte elaborat, printr-o atență relevare a detaliului, creând ambianța unui superb salon Louis XV, rafinat și de un extrem bun gust. Interpretarea propriu-zisă a excelat în expresivitate, calitate obținută printr-o diversitate de mijloace care aparțin unor stiluri uneori diferite dar care, folosite judicios, au definit aura unei epoci care și-a arătat disponibilitatea înnoirii de-a lungul istoriei artei sonore. Reacția unei săli arhipline nu s-a lăsat așteptată, și pe bună dreptate, deoarece prestația celor doi soliști însoțiți de dirijorul Ricardo Casero a fost una care a frizat superlativul. Ca bis, cei doi interpreți, care au colaborat îndelung în cadrul manifestărilor europene SoNo Ro, au oferit finalul din *Duetul pentru vioară și violă KV 423* de Mozart. Partea a doua a seriei a inclus una dintre cele mai frumoase pagini ale simfonismului francez și nu numai, "Fantastica" reprezentând întotdeauna o rețetă sigură pentru orice înseamnă muzică în viața de concert. Dirijorul spaniol Ricardo Casero este un artist experimentat, a cărui activitate dirijorală cuprinde toate genurile. Este implicat și în promovarea masivă a muzicii contemporane, fapt care i-a extins la maximum perspectiva, în consecință adoptarea unor strategii muzicale de mare eficiență. Gesturile foarte precise și o dozare justă a nuanțelor au capacitat orchestra, în special partida instrumentelor de suflat foarte solicitată de-a lungul întregii lucrări. Primele două mișcări, *Rêveries - Passions* și *Un bal* s-au desfășurat destul de clasic, însă tempo-ul accelerat Codei a dat semnalul contrastelor ce vor urma. Într-adevăr, *Scène aux champs* a fost concepută ceva mai static pentru ca

ultimele părți, *Marche au supplice* și *Songe d'une nuit du sabbat* să explodeze. Dirijorul a făcut un salt spectaculos în lumea "visului", a oniricului, acolo unde toate realitățile noastre sunt distorsionate, căpătând de cele mai multe ori trăsături grotești. Credem că pe aceste coordonate s-a situat viziunea sa, dinamica propusă lăsând să se evidențieze toate detaliile țesăturii contrapunctice rezolvate cu acuratețe și virtuozitate de compartimentul fagoturilor, mai ales în acel solo deja arhicunoscut pentru dificultatea lui. Cursivitatea a facilitat sudarea discursului și realizarea unui punct culminant deosebit de strălucitor, sonor, cu alura ceaikovskiană... conform modei timpului. Pentru Final s-a recurs la aceeași construcție "în val", enunțul clarinetului fiind urmat de un *Dies Irae* mai fluent, unde s-a renunțat la caracterul voit solemn în favoarea unei cvasi-caricaturizări, a sarcasmului specific

Ricardo Casero

lumii "subterane". Această abordare a permis o dezvoltare într-un permanent crescendo căruia întreaga orchestră i-a făcut față față cu brio. O percuție deosebit de activă a completat tabloul unui opus mereu actual și de mare succes.

Corina BURA

Concertul ONR sau despre „spectralitatea cuantică” a actului interpretativ

Polivalența formației lui profesionale – specialist în secretele instrumentelor orchestrei, în cele ale dirijatului coral, simfonic și de operă, și, în egală măsură, deținător al unei îndelungi experiențe în calitate de pianist – îi permite dirijorului David Crescenzi, actualmente Directorul Artistic al Operei Naționale Române din Cluj-Napoca, să modeleze fiecare opus abordat, cu o precizie a detaliului aproape matematică, demnă de unele procese ondulatorii, „matriciale”, ale mecanicii cuantice! Este impresia/asocierea pe care mi-a sugerat-o gestică oaspetelui italian aflat la pupitrul Orchestrei Naționale Radio, în seara zilei de 18 Mai 2018.

Cu abilitățile sale de a construi adevărate spectre de lumină și culoare, de o surprinzătoare elasticitate, din interferarea de sunete, accente, ritmuri, armonii timbrale circumscrie celui „formalism matematic unic” specific fenomenului cuantic, Crescenzi a transformat lucrările de largă popularitate din programul seriei – *Poemul simfonic „Ucenicul*